

LUNDS
UNIVERSITET

STYR 2023/1315

PROTOKOLL

Sammanträdesdatum 2023-05-29

Rum: M313

Kl 10:30-12:00

Institutionen för utbildningsvetenskap
Institutionsstyrelsen

Närvarande ledamöter:

Urban Eriksson
Sinikka Neuhaus
Anders Sonesson
Johanna Bergkvist Rydén
Katarina Mårtensson,
Helén Persson
Ylva Hamnell-Pamment
Karin Hjalmarsson
Helena Hörvin Billsten
Jonatan Nästesjö

Prefekt, ordf. i styrelsen
Utbildningschef ÄLU, bitr. prefekt
Chef AHU, bitr. prefekt
Lärare, suppleant
Lärare, ordinarie
Lärare, suppleant, ersätter Ingrid Bosseldal
Forskarstuderande
TA-representant, ordinarie
TA-representant, ordinarie
Forskarstuderande

Övriga:

Lina Andersson
Emil Bernmalm
Paul Strand

Sekreterare
Studierektor, adjungerad till § 7
Universitetsadjunkt, adjungerad till § 5

Frånvarande ledamöter:

Katarina Blennow
Ingrid Bosseldal
Evelina Lindroos
Lotta Olsson
Hanna Johansson

Lärare, ordinarie
Lärare, ordinarie
Studeranderepresentant
TA-representant, suppleant, tjl
Studeranderepresentant

§	Ärende	Beslut, aktivitet
1	Mötets öppnande	Ordf. hälsar styrelsen välkomna och förklarar mötet öppnat.
2	Justeringsperson	Till justeringsperson utses Helena Hörvin Billsten.
3	Fastställande av dagordning	Dagordningen fastställs med tillägg av höstens mötesdatum under punkten § övrigt. Paul Strand adjungerad till § 5, Emil Bernmalm adjungerad till § 7.
4	Föregående mötesprotokoll	Läggs till handlingarna utan anmärkning.

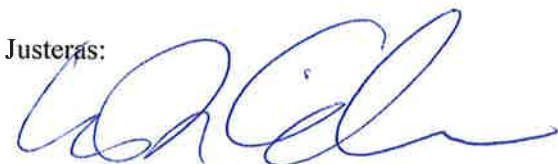
5	Paul Strand presenterar sin utredning.	Kort dragning för styrelsen. Utredningen presenteras igen för hela institutionen på internatet i Båstad den 19-20/6.
6	Lägesrapporter från verksamheten	Rapporter från:
AHU
ÄLU
Studenterna
Forskning och forskarutbildning
Administrationen
7	Beslut om kursplaner & litteraturlistor	Kursplan för ÄKPN11_VT24 fastställs.
Kursplan för ÄKPN13_VT24 fastställs.
Litteraturlista för ÄUVN28_HT23 fastställs.
Litteraturlista för ÄKPN02_HT23 fastställs.
8	Språkpolicy vid UVET	Beslut: vi på institutionen följer LU:s policy.
9	Övrigt	
	Möten i höst:	Förslag på tider mailas ut:
Måndag 4/9 kl 10:30-12:00
Måndag 9/10 kl 10:30-12:00
Måndag 13/11 kl 10:30-12:00
Måndag 11/12 kl 10:30-12:00
	Ylva Hamnell-Pamment disputerar.	Maria Gedoz Tieppo ersätter henne i styrelsen.
8	Mötets avslutande	Prefekt Urban Eriksson avslutar sammanträdet.

Vid protokollet:

Lina Andersson

Justeras:

Ordf. Urban Eriksson

Helena Hörvin Billsten

LUNDS
UNIVERSITET

Humanistiska och teologiska fakulteterna

**ÄKPN11, Ämneslärarprofessionen i samhälle och skola, 30
högskolepoäng**
The Subject Teacher Profession in Society and School, 30 credits
Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är granskad men ännu ej fastställd.

Allmänna uppgifter

Kursen ingår i Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) vid Lunds universitet.
Kursen omfattar första terminen av sammanlagt tre.

Undervisningsspråk: Svenska och engelska

Huvudområde

Fördjupning

A1N, Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska studenten

Kunskap och förståelse

- kunna redogöra för huvuddragen i ämneslärarprofessionen och skolväsendets historia i förhållande till samhällsliga förändringar (1),
- kunna förklara hur skolan och lärares arbete styrs och regleras på olika nivåer mot bakgrund av det svenska samhällets värdegrund (2),
- kunna jämföra huvuddragen i teorier om barns, ungdomars och vuxnas utveckling och lärande (3),
- kunna problematisera teorier om den växande människans livsvillkor, behov, utveckling och lärande utifrån begreppen klass, genus och etnicitet (4),
- med stöd i teori kunna analysera kommunikationsprocesser i undervisning och identifiera hur man som lärare kan bygga förtroendefulla pedagogiska relationer (5),
- kunna redogöra för och diskutera relevanta styrdokument och didaktiska tillämpningar (6),

Färdighet och förmåga

- med hjälp av teorier kunna beskriva hur barn, ungdomar och vuxna tillägnar sig värden, attityder, kunskaper och färdigheter i olika sammanhang (7),
- med stöd av handledaren i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen utifrån givna målformuleringar kunna planera, genomföra och utvärdera enstaka lektionspass (VFU) (8),
- i praktiskt lärararbete kunna omsätta erhållna ämneskunskaper med fokus på elevers lärande (9),
- kunna kommunicera med kollegor och elever rörande arbetet i skolan (10),
- med hjälp av olika teoretiska perspektiv kunna identifiera och analysera olika former av kränkningar och konfliktsituationer (11),

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna värdera demokratiska aspekter i skolans utvecklingshistoria (12),
- kunna förhålla sig kritiskt till teorier och deras tillämpbarhet i ämneslärares arbete (13),
- kunna visa respekt och lyhördhet i kontakten med kollegor och elever (14),
- kunna värdera och kritiskt förhålla sig till olika didaktiska strategier som medel att skapa gynnsamma miljöer för lärande (15).

Kursens innehåll

Kursen är indelad i fyra delkurser.

Delkurs 1. Samhälleliga och organisatoriska villkor för lärares arbete (7,5 hp)

I delkursen anläggs ett utbildningshistoriskt och professionsteoretiskt perspektiv på de obligatoriska och frivilliga skolformerna samt ämnesläraryrket i förhållande till den politiska, ekonomiska och sociala verklighet de ingår i.

Delkurs 2. Utveckling, lärande och didaktik (7,5 hp)

I delkursen introduceras teorier om utveckling och lärande som kunskapsbas för att förstå och förklara ungdomars och vuxnas förutsättningar för lärande. Utifrån denna kunskapsbas utvecklar studenterna professionella kunskaper och färdigheter att tillämpa i undervisning.

Delkurs 3. VFU 1 (7,5 hp)

Delkursen består av fem veckors sammanhängande verksamhetsförlagd utbildning med handledning i yrkesrollen. Kursen genomförs på fältet, i en för studenten relevant verksamhet och i ett för studenten relevant undervisningsämne. Studenten får vägledning i den kommande yrkesrollen av VFU-handledare och följer handledares dagliga arbete. Fokus läggs på studentens förmåga att i dialog med handledare och elever lägga en grund för utveckling av en professionell lärarroll och sin syn på densamma. Detta innebär att studenten i dialog med lärarutbildaren påbörjar utvecklingen av ett didaktiskt förhållningssätt till undervisningen och ämnet.

Delkurs 4. Ledarskap i klassrummet (7,5 hp)

Studenterna medvetandegörs om betydelsen av att utveckla ett pedagogiskt ledarskap som bidrar till lärande både för individer och grupper. En del av detta ledarskap handlar om att uppmärksamma och utveckla sociala relationer som är av vikt för undervisning och lärande. Delkursen fokuserar därför på teorier om ledarskap, gruppdynamik, roller och kommunikation.

Kursens genomförande

För delkurs 1, 2 och 4 bedrivs undervisningen i form av föreläsningar, 2-5 obligatoriska seminarier och annat studiearbete både individuellt och i grupp.

I delkurs 3, verksamhetsförlagd utbildning (VFU), får studenten av handledare vägledning i den kommande yrkesrollen. Studenten följer handledarens dagliga arbete, planerar och genomför undervisning och agerar i övrigt som ledare i olika situationer. Stor vikt läggs vid studentens förmåga att i dialog med handledare och elever utveckla en professionell lärarroll. Av vikt är också studentens förmåga att i dialog med handledare utveckla ett didaktiskt förhållningssätt till undervisningen och ämnet. Om möjligt bör studenten delta i föräldramöte, utvecklingssamtal, på planeringsdagar samt ha samtal med rektor eller motsvarande om organisation, budget, utveckling och ledning av skolan.

Kursens examination

Delkurserna examineras enligt följande:

Delkurs 1: Samhälleliga och organisatoriska villkor för lärares arbete (7,5 hp). Individuell skriftlig uppgift examinerar lärandemål 1, 2, 11, 21 och 22.

Delkurs 2: Utveckling och lärande (7,5 hp). Individuell skriftlig uppgift examinerar lärandemål 3, 4, 5, 12, 13, 14, 23 och 24.

Delkurs 3: VFU 1 (7,5 hp). Kursen examineras genom ett VFU-besök, dvs. lektionsbesök följt av trepartssamtal (reflekterande samtal mellan student, handledare och VFU-lärare), samt VFU-rapport. VFU-besök görs av lärosätets VFU-lärare. I trepartssamtalet och VFU-rapporten framkommer handledarens omdöme som blir en del av bedömningsunderlaget. Om studenten inte godkänns under ordinarie VFU-period ges möjlighet till ännu en VFU-period i samma kurs. Om studenten inte godkänns efter två perioder erbjuds ej fler möjligheter. Examinerar lärandemål 6, 7, 8, 15, 16, 17, 18, 19, 25 och 26.

Delkurs 4: Ledarskap i klassrummet (7,5 hp). Individuell skriftlig uppgift examinerar lärandemål 9, 10, 20, 27, 28 och 29.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd, Väl godkänd. För att erhålla betyget Godkänd krävs att man fullgjort samtliga i kursen förekommande obligatoriska moment och examinationsuppgifter med godkänt resultat. För betyget Väl godkänd på kursen krävs utöver detta Väl godkänd på tre av kursens fyra delkurser.

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet samt den särskilda behörighet som krävs för antagning till Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU).

Övrigt

1. Kursen ges av Institutionen för utbildningsvetenskap, Lunds universitet.
2. Poängtalen för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med en annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen.
3. Delkursernas namn på engelska:
 1. Societal and Organisational Aspects on the Teacher Profession (7,5 hp)
 2. Development and Teaching (7,5 hp)
 3. School Placement (7,5 hp)
 4. Leadership in the Classroom (7,5 hp)

LUNDS
UNIVERSITET

Humanistiska och teologiska fakulteterna

**ÄKPN13, Professionsutveckling och individuellt lärande, 30
högskolepoäng**
Professional Development and Individual Learning, 30 credits
Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är granskad men ännu ej fastställd.

Allmänna uppgifter

Kursen ingår i Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som ges vid Lunds universitet. Kursen omfattar den tredje terminen av sammanlagt tre.

Undervisningsspråk: Svenska

Huvudområde

-

Fördjupning

AXX, Avancerad nivå, kursens fördjupning kan inte klassificeras

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande

Kunskap och förståelse

- kunna identifiera elevers varierande förutsättningar och utgå från dessa i sin planering (1),
- visa god förtrogenhet med skolans styrdokument vid planering av undervisning (2),
- kunna på ett fördjupat och breddat sätt redogöra för ett valt forskningsområde utifrån dess teoretiska och empiriska kontext (3),
- kunna redogöra för forskningsmetodologi och metoder relevanta för utbildningen (4),

Färdighet och förmåga

- kunna självständigt planera och genomföra ämnesrelevant och kunskapsutvecklande undervisning (5),
- kunna skapa goda lärandesituationer som engagerar eleverna och tar hänsyn till

- elevernas varierande förutsättningar (6),
- kunna reflektera över sambanden mellan egen pedagogisk praktik och elevernas lärande (7),
- kunna värdera, välja och använda relevanta metoder och arbetsätt för att, på ett vetenskapligt sätt, samla, bearbeta och analysera data (8),
- kunna identifiera, formulera, bearbeta och analysera en självständigt vald utbildningsvetenskaplig frågeställning (9),
- kunna skriftligt och muntligt rapportera det genomförda arbetet samt förmedla de kunskaper som det genererat (10),

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna värdera lärandesituationer i sin undervisning och dra slutsatser av detta med tanke på fortsatt undervisning (11),
- kunna identifiera sina behov av ytterligare kunskaper och kompetens för det pedagogiska arbetet (12),
- kunna kritiskt förhålla sig till det egna ledarskapet i relation till konflikthantering och värdegrundsfrågor (13).
- utifrån vetenskaplig grund kritiskt kunna granska relevant forskning samt utifrån ett kritiskt förhållningssätt kunna diskutera den på ett konstruktivt sätt (14)

Kursens innehåll

Kursen består av de två delkurserna VFU III (15 hp) och Utbildningsvetenskapligt examensarbete (15 hp). Kursen syftar till att ge de studerande en fördjupad förståelse för ämneslärarprofessionens utveckling och fördjupad förmåga att planera, bedriva, utvärdera och utveckla den egna undervisningen i enlighet med centralt och lokalt fastställda styrdokument samt förmåga att medverka i lokalt kvalitets- och utvecklingsarbete i skolan.

Delkurs 1. VFU III (15 hp)

Delkursen består av tio veckors verksamhetsförlagd utbildning (VFU) med handledning i yrkesrollen.

Delkurs 2. Utbildningsvetenskapligt examensarbete (15 hp)

Delkursen består i huvudsak av ett självständigt arbete med utbildningsvetenskapligt innehåll. I anslutning till examensarbetet söker, identifierar och väljer studenten i samråd med handledaren relevant utbildningsvetenskaplig forskningslitteratur. Denna litteratur ska inbegripa såväl teoretiska som empiriska arbeten och omfatta ca 2 000 sidor.

Kursens genomförande

1. I delkurs 1 får studenten vägledning i den kommande yrkesrollen av handledare. Studenten följer handledarens arbete och får så långt det är möjligt ta ansvar för den dagliga planeringen, undervisningen och andra arbetsuppgifter. I relation till VFU 2 läggs i VFU 3 stor vikt vid studentens förmåga att i dialog med handledare och elever vidareutveckla och förstå sin professionella yrkesroll. Av stor vikt är studentens förmåga att med självständighet fungera som pedagogisk ledare och skapa goda lärandesituationer för alla elever. Av vikt är också att i dialog med sin handledare vidareutveckla det didaktiska förhållningssättet till undervisningen och ämnet. Särskild uppmärksamhet riktas också mot studentens förmåga att i undervisningen konkretisera skolans värdegrund

- genom socialt inkluderande ledarskap.
2. Delkurs 2 genomförs med stöd av seminarie-, grupphandlednings- och enskilda handledningstillfällen.

Kursens examination

Delkurserna examineras enligt följande:

1. VFU III (15 hp): Delkursen examineras genom ett VFU-besök, dvs. lektionsbesök följt av trepartssamtal (reflekterande samtal mellan student, handledare och VFU-lärare), samt VFU-rapport. VFU-besök görs av lärosätets VFU-lärare. I trepartssamtalet och VFU-rapporten framkommer handledarens omdöme som blir en del av bedömningsunderlaget. Om studenten inte godkänns under ordinarie VFU-period ges möjlighet till ännu en VFU-period i samma kurs. Om studenten inte godkänns efter två perioder erbjuds ej fler möjligheter. Examinerar lärandemål 1, 2, 5, 6, 7, 11, 12 och 13
2. Utbildningsvetenskapligt examensarbete (15 hp): Examensarbetet examineras genom försvar av eget och opposition på annans arbete. Examinerar lärandemål 3, 4, 8, 9, 10 och 14.

Examensarbeten som godkänns vid HT-fakulteterna kan med fördel registreras i LUP Student Papers. Den studerande ansvarar själv för att den version av uppsatsen som examinerats och godkänts läggs in i LUP Student Papers (pdf-format).

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd, Väl godkänd. För att erhålla betyget Godkänd krävs att man fullgjort samtliga i kursen förekommande examinationer med godkänt resultat. För betyget Väl godkänd på kursen krävs betyget Väl godkänd på båda delkurserna.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs 30 hp från kursen ÄKPN01 Ämneslärarprofessionen i samhälle och skola samt 22,5 hp från kursen ÄKPN02 Ämnesläraren som reflekterande praktiker med minst betyget Godkänd, varav 7,5 hp VFU 2.

Övrigt

1. Kursen ges vid Institutionen för utbildningsvetenskap, Lunds universitet.
2. Delkursernas namn på engelska:
 1. Work Placement III,
 2. Degree Project in Subject Didactics.

ÄUVN28, UVK 8: Utbildningsvetenskapliga perspektiv och forskningsansatser, 7,5 högskolepoäng ht23.

Fastställd av styrelsen för institutionen för utbildningsvetenskap 2023-05-29.

Litteraturlista

Brinkkjaer, Ulf & Marianne Høyen (2020). *Vetenskapsteori för lärarstudenter* (2:a uppl.). Lund: Studentlitteratur (224 s.).

Börjesson, Mattias. (2016). *Från likvärdighet till marknad: en studie av offentligt och privat inflytande över skolans styrning i svensk utbildningspolitik 1969-1999* (Doktorsavhandling). Örebro: Örebro universitet.

Christoffersen, Line & Johannessen, Asbjørn (2015). *Forskningsmetoder för lärarstudenter*. Lund: Studentlitteratur (208 s.).

Eklund, Solweig (red.). (2011). *Lärare som praktiker och forskare: om praxisnära forskning* (Forskning om undervisning och lärande, 5). Stockholm: Stiftelsen SAF i samverkan med Läraförbundet (81 s.). Tillgänglig 2021-05-03 via: <https://libris.kb.se/bib/12105306> .

Vetenskapsrådet. (2019). *Forskningsöversikt 2019: utbildningsvetenskap*. Stockholm: VR. (28 s.) Tillgänglig 2021-05-03 via: <https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2019-01-29-forskningsoversikt-2019-utbildningsvetenskap.html> .

Larsson, Staffan (2000). *Skrivandets lust och olust*. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 5 (1), 30-42. (12 s.) Tillgänglig på länk: https://www.researchgate.net/publication/255651113_Skrivandets_lust_och_olust

Kompletterande artiklar och kompendium tillkommer. Information om detta ges av läraren vid kursintroduktionen
Totalt sidantal: ca 700.

Referenslitteratur

Backman, Jarl (2016). *Rapporter och uppsatser* (3:e uppdaterade och utökade uppl.). Lund: Studentlitteratur (224 s.).

Denscombe, Martyn (2018). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Fjärde upplagan Lund: Studentlitteratur (506 s).

ÄKPN02 Ämnesläraren som reflekterande praktiker, 30 hp. från och med ht 2021.

Fastställt av styrelsen för institutionen för utbildningsvetenskap 2023-05-29

Litteraturlista

Delkurs 1. Stöd till lärande (7,5 hp)

Allmäntdidaktisk litteratur

Asp-Onsjö, L. (2020). Specialpedagogik - från "en skola för alla" till strukturell exkludering. I U. P. Lundgren, R. Säljö, & C. Liberg (red.), *Lärande, skola, bildning: grundbok för lärare* (5:e utg.; s. 427–446). Stockholm: Natur & Kultur. ISBN 9789127827974

Bunar, N. (2020).

Utbildning och mångkulturalitet – det globala samhället. I U. P. Lundgren, R. Säljö, & C. Liberg (red.), *Lärande, skola, bildning: grundbok för lärare* (5:e utg.; s. 491–508). Stockholm: Natur & Kultur.

Diskrimineringsombudsmannen, Barn- och elevombudet & Skolinspektionen. (2009). *Förebygga diskriminering och kränkande behandling, främja likabehandling: en handledning för att utforma en likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling i skolan* (2: a utg.) Stockholm: (DO).

Erickson, G. & Gustafsson, J. E. (2020). Bedömningens dubbla funktion – för lärande och likvärdighet. I U. P. Lundgren, R. Säljö, & C. Liberg (red.), *Lärande, skola, bildning: grundbok för lärare* (5:e utg.; s. 589–624). Stockholm: Natur & Kultur.

Jönsson, A. (2020). *Lärande bedömning* (5:e utg.). Malmö: Gleerups. ISBN 9789151104171 (181 s.)

Lundahl, C. (2020). Bedömning – att veta vad andra vet. I U. P. Lundgren, R. Säljö, & C. Liberg (red.), *Lärande, skola, bildning: grundbok för lärare* (5:e utg.; s. 547- 587). Stockholm: Natur & Kultur.

Ämnesdidaktisk litteratur

Naturvetenskapernas, matematikens och teknikämnets didaktik:

Lo, M.L. (2012). *Variation theory and the improvement of teaching and learning* (Göteborg studies in educational sciences, 323). Göteborg: Acta universitatis Gothoburgensis. Tillgänglig 2021-05-13 via: <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/29645>.

Ytterligare litteratur med särskild relevans för undervisning och lärande i specifika NTM-ämnen tillhandahålls i PDF på kursens hemsida i CANVAS.

Språkdiraktik:

Tornberg, U. (2020). *Språkdiraktik* [Sjätte upplagan]. Malmö: Gleerups.

Peer-reviewade vetenskapliga artiklar på engelska samt svenska, utöver vad som anges i litteraturlistan, om max 300 sidor tillkommer och meddelas vid kursstart samt görs fritt tillgängliga via Canvas.

Delkurs 2. VFU II (7,5 hp)

Hansén, S. & Forsman, L. (red.). (2017.). *Allmändidaktik: vetenskap för lärare* (2. uppl.). Lund: Studentlitteratur. ISBN: 978-91-44-11317-3-5 (383 s.) [Delar av]

Ytterligare ämnesdidaktisk litteratur (c: a 300 s) väljs i samråd med undervisande lärare.

Delkurs 3. Att kvalitetssäkra verksamheten (7,5 hp)

Lindgren, L. (2014) Nya utvärderingsmonstret. Om kvalitetsmätning I den offentliga sektorn. Studentlitteratur.

Larsson, P & Löwstedt, J. (2020). *Strategier och förändringsmyter – ett organisationsperspektiv på skolutveckling och lärares arbete* (3:e utg.). Lund: Studentlitteratur. ISBN: 9789144137490 (295 s.).

Skolinspektionen. (2021). *Utvecklingsarbete* (diverse material). Tillgängligt 2021-05-14 via: <https://www.skolinspektionen.se/rad-och-vagledning/skolrepresentanter/utvecklingsarbete/> .

Skolverket (2021). *Systematiskt kvalitetsarbete - så fungerar det* (diverse material). Tillgänglig via: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/systematiskt-kvalitetsarbete/systematiskt-kvalitetsarbete-i-skola-och-forskola> .

Peer-reviewade vetenskapliga artiklar på engelska samt svenska, utöver vad som anges i litteraturlistan, om max 300 sidor tillkommer och meddelas vid kursstart samt görs fritt tillgängliga via Canvas.

Delkurs 4. Att beforska praktiken (7,5 hp)

Brinkkjaer, U. & Høyen, M. (2020). *Vetenskapsteori för lärarstudenter* (2:a utg.; J. Jakobsson, övers.). Lund: Studentlitteratur (224 s.).

Eklund, S. (red.). (2011). *Lärare som praktiker och forskare: om praxisnära forskning* (Forskning om undervisning och lärande, 5). Stockholm: Stiftelsen SAF i samverkan med Lärarförbundet (81 s.). Tillgänglig 2021-05-03 via: <https://libris.kb.se/bib/12105306> .

Christoffersen, L. & Johannessen, A. (2015). *Forskningsmetoder för lärarstudenter* (S. Andersson, övers.). Lund: Studentlitteratur (208 s).

Vetenskapsrådet. (2019). *Forskningsöversikt 2019: utbildningsvetenskap*. Stockholm: VR. (28 s.) Tillgänglig 2021-05-03 via: <https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2019-01-29-forskningsoversikt-2019-utbildningsvetenskap.html> .

Larsson, S. (2000). Skrivandets lust och olust. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 5 (1), 30-42. (12 s.) Tillgänglig på länk: https://www.researchgate.net/publication/255651113_Skrivandets_lust_och_olust

Kompletterande artiklar och kompendium tillkommer. Information om detta ges av läraren vid kursintroduktionen

Totalt sidantal: ca 700.

Referenslitteratur

Backman, J. (2016). *Rapporter och uppsatser* (3:e utg.). Lund: Studentlitteratur (223 s).

Styrdokument som ingår i alla kurser under lärarutbildningen, inklusive aktuella rapporter och uppdateringar av styrdokument från Skolverket kan sökas på: <http://www.skolverket.se> .

Denscombe, M. (2018). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Fjärde upplagan Lund: Studentlitteratur (506 s).

LUNDS
UNIVERSITET

POLICY

2014-06-19

Dnr LS 2011/260

Rektor

Lunds universitets språkpolicy

Fastställd av rektor 2014-06-19

Inledning

Riksdagen har antagit en språklag (2009:600) som behandlar myndigheternas ansvar för det svenska språket. Utöver att vara en svensk myndighet är Lunds universitet en internationell miljö med verksamheter och samarbeten som bedrivs på andra språk, framför allt engelska, vilket påverkar språkanvändningen. I universitetets strategiska plan prioriteras internationalisering och en viktig förutsättning för denna är språkbehärskning på rätt nivå. Anställda och studenter ska ges goda förutsättningar för att verka vid Lunds universitet och i internationella sammanhang. Studenter och personal från andra länder ska känna sig välkomna, finna sig tillrätta och fungera väl i studie- och arbetsmiljöer. För att dessa förutsättningar ska uppnås krävs en fungerande språkmiljö vid universitetet.

Syftet med detta dokument är att precisera tolkningar och klargöra ställningstaganden avseende språkanvändning. Syftet är också att främja internationalisering vid Lunds universitet.

Övergripande mål

De övergripande målen för Lunds universitets språkpolicy är *klarspråk*, *parallellspråkighet* och *flerspråkighet*.

Klarspråk innebär att kommunikation sker med ett vårdat, enkelt och begripligt språk. Lunds universitet ska ha en god nivå på språkanvändningen och all kommunikation som utgår från universitetet ska präglas av klarspråk oavsett vilket språk som används. Klarspråk ska öka både kvaliteten och effektiviteten och bidra till ett gott anseende i omvärlden.

Parallellspråkighet innebär att svenska och engelska används sida vid sida. Parallellspråkighet ska göra det möjligt för studenter och anställda att fungera väl vid universitetet och i samhället oavsett om de behärskar svenska eller inte.

Flerspråkighet innebär att förekomsten av andra språk än svenska och engelska ska vara självklara och välkomna inslag vid Lunds universitet. Flerspråkighet hos studerande och anställda är en resurs och en kvalitetsfaktor. Språklig mångfald är viktig för ett framstående internationellt universitet.

Riktlinjer för språkanvändning

Myndighetsspråket

Grundläggande för såväl den skriftliga som den muntliga kommunikationen från och vid Lunds universitet är att den ska ha ett vårdat, enkelt och begripligt språk, vara anpassad efter målgrupp, situation och kommunikationsmedium samt ha en respektfull ton. Universitetet ska sträva efter att göra myndighetsspråket tydligare. Viss kommunikation, såsom i samband med antagning och examination, ställer särskilda krav på tydlighet.¹

¹ Vedertagna hjälpmedel finns, t.ex. senaste upplagan av Svenska Akademiens ordlista, Språkrådets svenska skrivregler, skrivregler för svenska och engelska från Terminologisentrum samt Svensk handordbok.

Språklagen föreskriver att myndighetsspråket i Sverige är svenska, och att svenska myndigheter har ett särskilt ansvar för att svensk terminologi inom olika fackområden finns tillgänglig, används och utvecklas. Tillgången till information på det gemensamma språket svenska är en demokratifråga.

Språklagen innebär att information om universitetets verksamhet som vänder sig till allmänheten ska finnas på svenska. Den innebär också att protokoll, beslut, föreskrifter, fastställda verksamhetsberättelser och liknande dokument som universitetet förvaltningsrättsligt är skyldigt att upprätta, ska upprättas på svenska. Huvudregeln är också att andra viktigare handlingar som expedieras, och som därmed blir allmänna handlingar, ska upprättas på svenska. Ett undantag från denna huvudregel är avtal eller liknande dokument som upprättas med utländska aktörer och som vanligtvis upprättas på engelska. Ett annat undantag är att avhandlingar kan skrivas på det språk som är vedertaget för forskningsämnet. En allmän handling som översätts till ett annat språk ska kunna kopplas till ett svenskspråkigt original och en översatt handling har ingen egen rättsverkan. Detta innebär att dokument såsom utbildnings- och kursplaner för utbildningar som ges på andra språk än svenska ska skrivas och fastställas på svenska. För en utbildning som ges gemensamt med ett utländskt lärosäte ska åtminstone de planer som gäller delar som anordnas av Lunds universitet skrivas och fastställas på svenska.

Sammanträden vid Lunds universitet ska som grundregel hållas på svenska. Undantag kan göras då en eller flera mötesdeltagare inte behärskar svenska varvid sammanträdet i så fall helt eller delvis kan hållas på engelska.

Vid myndighetsutövning mot enskild person ska universitetet i största möjliga utsträckning tillhandahålla tolk till de som inte behärskar svenska. Lunds universitet ska erbjuda teckenspråkstolk när behov föreligger. I övrigt ska tolkbehov bedömas från fall till fall.

Engelska vid Lunds universitet

Lunds universitet utgör en del av en internationell akademisk miljö, och det dominerande internationella vetenskapsspråket är engelska. Även för internationella utbildningssamarbeten och andra former av internationell samverkan är engelska det viktigaste språket. Språklagens krav på svenska som myndighetsspråk står inte i motsättning till denna praxis.

Vid universitetet finns miljöer med forskare, lärare eller studenter som inte behärskar svenska. Följaktligen finns ett behov av information och god kommunikation inte bara på svenska utan även på engelska. En god parallellspråkig miljö bidrar till att attrahera personal och studenter från andra länder, och till att de ska finna sig tillrätta och fungera väl. Dessutom bidrar det till att behålla kompetent personal. Universitetet ska erbjuda alla studenter trygga studiemiljöer och rättssäkra studievillkor. Alla anställda ska likaledes erbjudas trygga arbetsmiljöer och arbetsvillkor samt rättssäkra rekryteringsprocesser. Detta innebär att relevant information ska finnas inte bara på svenska utan även på engelska, och att universitetet ska ha möjlighet att kommunicera på båda språken.

Normen för officiella texter av allmän karaktär vid Lunds universitet är brittisk engelska. Om det finns olika varianter ska de brittiska väljas vad gäller exempelvis namn på verksamheter och enheter, titlar, organisationsbenämningar och användningen av högskoletermer.¹

Ett nordiskt sammanhang

Av tradition har omsorgen om det nordiska samarbetet inneburit att studenter från andra nordiska länder kunnat använda danska eller norska som examinationsspråk i Sverige. Vid Lunds universitet ska detta bejakas i den utsträckning det är möjligt. Ansökningshandlingar på ett nordiskt språk som har inkommit ska översättas av universitetet vid behov.

¹ Vid referenser till universitetets byggnader på engelska i interna sammanhang används det svenska namnet, t.ex. "Byrålogen". I externa sammanhang behövs vanligen kompletterande beskrivande eller förtydligande ord, såsom "the Byrålogen Office Building". Lunds universitet har utarbetat ett eget stödsystem för användningen av engelska, AWELU (Academic Writing in English at Lund University; <http://www.ark.lu.se/utbildning/studentinformation/att-skriva-pa-engelska-awelu/>) och Universitets- och högskolerådet har en svensk-engelsk ordbok på nätet (<http://www.uhr.se/sv/Om-UHR/Svensk-engelsk-ordbok/>). Vid behov kan Avdelningen Översättning och språkfrågor rådfrågas då de är ansvariga för att bli ta fram engelskspråkiga termer vid Lunds universitet i samråd med berörda enheter.

Lärdoms tradition

Lunds universitet ska bibehålla traditionen att genomföra delar av promotionsceremonin på latin och att utfärda de diplom som då utdelas på latin. Latin används också fortsättningsvis i ett fåtal andra sammanhang såsom för namn på byggnader och skriftserier.

Nationella minoritetsspråk

Universitetet har som myndighet ansvar att informera om de svenska minoriteternas³ språkliga rättigheter. Vid frågor som berör någon av de nationella minoriteterna ska universitetet så långt det är möjligt samråda med minoritetsgruppen. Universitetet har fått nationellt ansvar för att upprätthålla kompetens för att utveckla och ge undervisning, men också för att bedriva forskning, i det nationella minoritetsspråket jiddisch.

Språklig kompetens

Språkanvändningen vid Lunds universitet ska ligga på en sådan nivå att den bidrar till att stärka universitetets anseende utåt och till att göra universitetet till en attraktiv studiemiljö och arbetsplats. Den ska vara funktionell i sitt sammanhang, och bidra till en självkänsla hos medarbetare och studenter som är gynnsam för arbetsmiljön vid universitetet.

En god språkanvändning förutsätter att adekvat språklig kompetens finns inom såväl undervisning, forskning som administration. Anställda ska ha kompetens i svenska på rätt nivå för att kunna utföra sina arbetsuppgifter väl. Kunskap i svenska hos internationellt rekryterade studenter och anställda förbättrar möjligheterna till en karriär inom universitetet samt till anställningsbarhet och integration i det svenska samhället. Internationella anställda och studenter som ska stanna i Sverige under en kortare period än ett år, och därmed inte omfattas av utbildning i svenska för invandrare, ska erbjudas kurser i svenska.

Goda kunskaper inom universitetet i främmande språk, i första hand engelska, bidrar till att universitetets anställda och studenter ges goda förutsättningar att hävda sig internationellt inom studier, forskningsprojekt, samverkansprojekt och på arbetsmarknaden. Alla studenter och anställda ska känna sig välkomna, finna sig tillrätta och fungera väl i studie- och arbetsmiljöer. Det är därför viktigt att anställda ska ha kompetens i engelska på rätt nivå för att kunna utföra sina arbetsuppgifter väl. Lärarnas förmåga att undervisa på engelska liksom administratörers förmåga att kommunicera på engelska ska förbättras. Anställda och studenter ska erbjudas möjlighet att stärka sin språkliga kompetens framför allt vad avser engelska.

Utbildning

Svenska är idag huvudspråket för undervisning på grundnivå, förutom i utbildning i främmande språk. På avancerad nivå ges i större utsträckning hela utbildningar på främst engelska. På forskarnivå är undervisningen ofta mer individualiserad och språkanvändningen skiftar. För grundnivå och avancerad nivå ska undervisningsspråket och förutsättningarna för att ändra undervisningsspråket tydligt anges i utbildnings- och kursplaner. Utbildnings- och kursplaner ska översättas och göras tillgängliga på engelska, bland annat för att underlätta internationella jämförelser och mobilitet. Kursbenämningar, även för delkurser, ska registreras i Ladok både på svenska och på engelska. Universitetet ska utveckla fler utbildningsprogram på engelska.

I utbildningen på forskarnivå bör doktoranderna erbjudas träning i vetenskapligt skrivande och vetenskaplig presentation på svenska och engelska. Alla doktorsavhandlingar vid Lunds universitet ska ha minst två sammanfattningar, en på svenska och en på engelska. Individuella studieplaner ska översättas till engelska vid behov.

Forskning

Alla svenskspråkiga forskare vid Lunds universitet ska kunna presentera sina forskningsresultat på god och begriplig svenska. Universitetet ska verka för ett väl utbyggt system för att förmedla hjälp med språkgranskning av kortfattade forskningsresultat på både svenska och engelska.

³ De nationella minoriteterna i Sverige är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar och de nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Märkning av det offentliga rummet

Alla skylttexter inomhus ska finnas på svenska och i största möjliga utsträckning parallellspråkigt på svenska och engelska. Skylttexter utomhus ska finnas på svenska och målet är att alla skylttexter utomhus även ska vara parallellspråkiga på svenska och engelska.

Språkanvändning på webben

Språket på webben ska utgå från användarnas perspektiv utan att stå i strid med utbildningsmässiga mål eller vedertagna rättsliga, språkliga eller sociala normer. Alla webbtexter ska produceras med stöd av väl etablerade och aktuella hjälpmedel såsom E-delegationens vägledning för webbutveckling.